Przedstawicielstwo na Amerykę: Mss. Antonette Kopeć, 9205, Conant Av., Hamtramck, Mich. U. S. A

Opłata pocztowa uiszczona gotówką | Tarnów, dnia 14 marca 1937 r. | Cena numeru **15** gr

GŁOS ZIEMI TARNOWSKIEJ

TYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, POLITYCZNYM i LITERACKIM

Rok III. | Redakcja i Administracja: Tarnów, Pasaż Tertila | Telefon Nr 311 | Nr 10

Oddziały: Brzesko, Dąbrowa, Dębica, Mielec, Mościce, Tuchów, Zakliczyn, Żabno

Warszawa, konto P. K. O. 59 963 | (Godziny urzędowe w dni powszednie od 8—13 i od 15—19) | Kraków, konto P. K. O. 411.600

Stan włościański podstawą tężyzny narodu

Słowa Stanisława Wyspiańskiego: „Chłop potęgą jest i basta" przysłużyły się niejednemu graczowi politycznemu w jego karierze. Faktycznie ta „potęga chłopska" krystalizowała się w rozgrywkach i przetargach politycznych. Do tej „potęgi" zgłaszały swe pretensje najrozmaitsze centrale partyjne, kierowane przez spryciarzy, walczących po prostu o władzę w państwie.

Chłop był przedmiotem tej walki i tych przetargów. Ongiś, gdy był jeszcze „glaebae adscriptus", gdy wchodził w skład własności dworu, gdy liczyło się tę własność na ilość włók czy morgów i na ilość „dusz" chłopskich — stanowił włościanin przedmiot użytkowy z punktu widzenia gospodarczego; potym stał się przedmiotem użytkowym z punktu widzenia politycznego.

Uprawiano też w tej dziedzinie niesłychany wyzysk. Dawniej wyzyskiwano chłopa ekonomicznie, potym — politycznie. Stawał się jakby odskocznią w starcie do mety władzy. Panoszyło się pospolite duszołapstwo na wsi: kartka wyborcza w ręku chłopa stawała się coraz bardziej przedmiotem pożądliwości rywalizujących partii, działających politycznie na wsi; licytacja haseł odbywała się bądź przez maskarady chłopomańskie, bądź przez gołosłowne przeważnie obietnice.

A równocześnie sytuacja wsi, położenie warstwy włościańskiej stawało się coraz gorsze... „Potęga chłopa" była fikcją literacką lub też motywem agitacyjnym dla graczy politycznych...

Trzeba wreszcie odwrócić stosunek; chłop musi przestać być przedmiotem przetargów politycznych, musi stać się przedmiotem olbrzymiego wysiłku zmierzającego do zadośćuczynienia tym potrzebom realnym, które dopiero uczynią warstwę włościańską tą potęgą, jaką być winna w państwie z racji swej liczebności i znaczenia.

I dlatego też deklaracja ideowa Adama Koca, mówiąc o „jednym z najważniejszych i najtrudniejszych zagadnień w Polsce: zagadnieniu wsi", nie posługuje się stosowanym dotychczas przez partie językiem licytacyjnych haseł politycznych, a po prostu wyszczególnia dokładnie, punkt po punkcie, co musi być zdziałane, aby chłop przestał być przedmiotem rywalizacji w walkach politycznych, a stał się podmiotem troski o materialne i moralne podniesienie warstwy włościańskiej.

Dlatego też w programie Obozu Zjednoczenia Narodowego mieszczą się takie zapowiedzi i takie postulaty, dotyczące zagadnienia wsi, jak: zwiększenie ilości ziemi, oddanej do dyspozycji chłopa, objęcie jak najszerszym zasięgiem komasacji i melioracji, podniesienie produkcji, udoskonalenie wymiany produkcji rolnej, przeciwdziałanie dalszemu rozdrabnianiu własności włościańskiej, dostarczenie chłopu kredytu na najdogodniejszych warunkach, podniesienie oświaty na wsi, oraz umożliwienie nadmiarowi przyrostu ludności wiejskiej odpływu do przemysłu, handlu i rzemiosła.

To są drogi, wiodące do „potęgi chłopa", pojętej nie po literacku i nie ujętej w demagogię agitacyjną.

Bo Obóz Zjednoczenia Narodowego stanął na racjonalnym stanowisku, że najbardziej ważną częścią narodu jest ten stan, który, korzystając z żyzności ziemi — żywi obywateli Państwa, a dzięki zdrowemu przyrostowi naturalnemu, dostarcza narodowi coraz to nowych sił żywotnych.

To też w stanie włościańskim widzi O. Z. N. jedną z głównych podstaw tężyzny narodu i jedną z najlepszych gwarancji pomyślnego rozwoju Państwa.

Wielki wiec
właścicieli realności miejskich w Tarnowie

(Dokończenie)

Zabiera głos pułk. *Hoborski,* dziękując p. Pepłowskiej za tak znakomite ujęcie położenia własności miejskiej w Polsce, a następnie podnosi, że tak w radach miejskich, jak i na urzędach centralnych za mało mamy przedstawicieli, którzyby rozumieli i odczuwali nasze położenie.

Mgr *Simche* referował wymiar i umarzanie drobnych zaległości podatkowych (drobne zaległości po r. 1933 mają być odroczone do 1938, o ile zapłaci się podatek dobrowolny), podania o odpis z powodu próżnostania lokali są uwzględniane. Najw. Tryb. Adm. rozstrzygnął, że na przedsiębiorstwach przemysłowych (wodociągi, czyszczenie miasta i tp.) miasta nie mogą zarabiać.

Prof. *Bobrowski* omawia sprawy K. K. O., krytykuje ostro błędy poprzedniego Zarządu (zwłaszcza ks. dr Reca, dyr. Prechitki i syndyków) i wita z zadowoleniem nowy Zarząd z prez. Gładyszowskim i dyr. Krzanowskim na czele, którzy przy zapewnionej pomocy Rządu dają rękojmę lepszej przyszłości.

P. *Pepłowska*, nawiązując do zadłużenia miast, oznajmia, że Min. Skarbu w dążeniu do ich oddłużenia zezwoliło Warszawie i Lwowowi do emisji listów zastawnych, które Kasy Komunalne będą musiały przyjmować w wysokości 90—95 % wartości, co uchroni miasto przed dotychczasowym, zbyt wielkim procentem. O taką emisję mogą się starać i inne, większe miasta.

W dyskusji p. *Gwizdowski* omawia sprawę nowych domów, opłacających podatki gminne, domaga się zniesienia ochrony lokatorów, która dziś jest nonsensem i lepszego traktowania przez Zarząd miejski peryferyj, bardzo dotąd zaniedbanych.

P. *Berger* użala się, że właścicielom nie opłaca się własność i coraz więcej się zadłużają.

Prezes Zarządu K. K. O. dyr. *Gładyszowski* zapowiada, że nowe władze Kasy nie mają zamiaru niszczyć dłużników, procent będzie obniżony, *od dłużników hipotecznych będzie się przyjmować weksle na spłatę zapadających rat*, ale dłużnicy winni też poczuwać się do wzajemnej lojalności, jeżeli pragną uniknąć likwidacji Kasy, którąby głównie na nich się skrupiła.

Codziennie od 1 — 2 godziny będzie wraz z dyr. Krzanowskim załatwiał sprawy dłużników hipotecznych i właścicieli realności, niepotrzebnych kosztów będzie się unikać, pracą, solidnością i wzajemnym zaufaniem niewątpliwie dźwigniemy się z dzisiejszej opresji.

P. *Gwizdowski* domaga się zjednoczenia obydwu Towarzystw właścicieli realności i wzywa do organizacji.

Przewodn. prof. *Dubiel* dziękuje referentom, w szczególności p. Pepłowskiej, reasumuje postulaty referatów i przemówień w dyskusję, podnosi jeszcze raz konieczność, by wszyscy właściciele miejscy byli zorganizowani, by popierać wydawnictwo „Miasto Polskie" w Warszawie, poczym poddaje pod głosowanie zgłoszone rezolucje, mając charakter samoobrony przed nadmiernymi nowymi podatkami.

Uchwalono je jednogłośnie. Wiec był silną i poważną manifestacją mieszczaństwa tarnowskiego, które chce być lojalnym płatnikiem, ale broni się przed ruiną.

Z działalności Pow. Obw. LOPP. w Tarnowie w r. 1936

W roku 1936 kierownictwo Obwodu w I-szym półroczu spoczywało w rękach p. M. Lissowskiego Starosty Powiatowego w Tarnowie, zaś w II-gim półroczu w rękach p. płk. dr St. Goździewskiego.

I-sze półrocze to okres intenzywnej pracy propagandowo-uświadamiającej, II-gie zaś wyszkoleniowej z dziedziny obrony przeciwlotniczo-gazowej.

W roku ubiegłym nastąpił znaczny przyrost Kół i członków L. O. P. P. Obecnie Obwód liczy Kół L. O. P. P.: 21 zwyczajnych, 41 szkolnych, 1 fabryczne i 1 kobiece — ogółem 64 Koła, członków zaś dożywotnich — 1 rzeczywistych — 1752, popierających — 3358 — ogółem 5111.

Z ramienia Obwodu Prof. Godowski wygłosił przeszło 30 odczytów na terenie miasta i powiatu, Instr. Kozdroń 55 odczytów z wyświetleniem filmów — przeźroczy — ogółem zostało wygłoszonych 85 odczytów, 300 haseł i około 65 referatów. Również w lutym wygłosił odczyt o L. O. P. P. Gen. Jerzy Narbut-Łuczyński D-ca O. K. V.

W czasie od 1 — 14 czerwca Obwód urządził dużą wystawę L. O. P. P., w której wzięły udział Koła L. O. P. P. Szkolne Gimnazjum SS. Urszulanek, E. Orzeszkowej, Koed. im. Safa Berura, I., II., III. oraz Kupieckie — ze Szkół średnich, zaś ze szkół powszechnych SS. Urszulanek, Słowackiego, Czackiego, Brodzińskiego i Staszica, ponadto urządziły stoiska na wystawie O. M. P., Koło L. O. P. P. Pocztowe i Pow. Obwód urządzając stoisko fachowe t. j. oplg. Okręg i Obwód przyznali niektórym Kołom L. O. P. P. dyplomy za odpowiednie urządzenie stoisk.

W miesiącu październiku odbył się XIII. Tydzień L. O. P. P. w urządzeniu którego włożyły dużo pracy Koła L. O. P. P. Kobiece i Pocztowe. Obwód wydał 22.000 ulotek, które na trasie Szczucin — Dąbrowa — Niedomice — Tarnów zostały rozrzucone przez samoloty.

W grudniu Obwód urządził Kurs dla Instruktorów — Prelegentów, na którym wyszkolono 60 słuchaczy.

Na terenie powiatu tarnowskiego istnieją 4 modelarnie czynne w których młodzież szkolna pracuje budując modele latające. Miły ten sport w ostatnim roku bardzo się rozwinął.

Obwodowa Pracownia Modelarska czynną była w salach Hotelu Bristol w czasie trwania Wystawy L. O. P. P. a społeczeństwo tarnowskie miało możność obserwacji tych zajmujących i pięknych prac młodzieży szkolnej.

Obwód urządził jeden Kurs 65 godz. III. Kat. oplg. ogólny, jeden kurs 55-cio godz. III. Kat. oplg. dla służby odkażającej oraz dwa kursy oplg. informacyjne dla Pracowników Banku Polskiego i ich rodzin oraz dla Żw. Podoficerów Rezerwy i ich rodzin. Ogółem przeszkolono kursami kategoryjnemi i informacyjnemi 148 osób z czego 101 mężczyzn i 47 kobiet.

Powiatowy Obwód przez Instr. Rej. OPLG. przeprowadzał stale ćwiczenia kwartalne nocne i dzienne z drużynami odkażającymi, tak że obecnie jest w posiadaniu 6-ciu drużyn odkażających wyszkolonych bojowo oraz całkowicie wyekwipowanych.

Komendanci drużyn wyszkoleni są są na Śląsku na specjalnie urządzanych przez L. O. P. P. obozach, na które Obwód rok rocznie wysyła odpowiednich kandydatów.

Jak wynika z ogólnego sprawozdania za rok 1936 tut. Obwód Powiatowy L. O. P. P. wykazał b. wielką żywotność a obecnie jest jedną z największych i najżywotniejszych organizacyj społecznych na terenie powiatu tarnowskiego.

Stały przyrost członków — świadczy najlepiej o żywotności i rozwoju z dnia na dzień tej tak dzisiaj potrzebnej i ważnej organizacji jaką jest L. O. P. P.

Odczyty, pogadanki, kursy informacyjne i kategoryjne cieszą się wielką frekwencją i zaiteresowaniem — co znowu stanowi dowód ważności i zrozumienia prac z tej dziedziny.

Delegaci Kół L. O. P. P. na odbytym Walnym Zgromadzeniu wybrali jednogłośnie na Prezesa Obwodu p. Starostę Syskę zaś na Wiceprezesa p. Płk. Dr. Goździewskiego.

Redakcja życzy tut. Obwodowi L. O. P. P. jaknajpomyślniejszego dalszego rozwoju.

I. R.

Bohaterski p. Schornstein

czyli kto szkodzi zgodnemu współżyciu katolików z żydami w naszym mieście?

Całe społeczeństwo tarnowskie z najwyższym zainteresowaniem i żywą sympatią śledzi akcję sanacyjną w tutejszej Kom. Kasie Oszczędności, uznając przywrócenie jej do dawnej pozycji finansowej i społecznej za najważniejszy w obecnej dobie postulat Tarnowa i okolicy. W zgodnym wysiłku ku temu celowi skupiły się wszystkie powołane ku temu czynniki. Z wydatną pomocą spieszy Skarb Państwa, kierowany sprężystą dłonią wicepremiera Kwiatkowskiego, pomaga wybitnie Prezydium miasta z drem Brodzińskim

Prof. GABRIEL DUBIEL 6)

Jak powstał Rząd Ludowy

w Lublinie?

8) W przemyśle, rzemiosłach i handlu wprowadzamy niniejszym 8 godz. dzień roboczy

9) Po ukonstytuowaniu się ostatecznym przystąpimy natychmiast do reorganizacji na zasadach szczerze demokratycznych Rad Gminnych, Sejmików Powiatowych i Samorządów Miejskich, jak również do organizowania po miastach i wsiach milicyj ludowych, któreby zapewniły ludności ład i bezpieczeństwo, a posłuch i wykonanie zarządzeń naszych organów wykonawczych.

Należyte postanowienie sprawy aprowizacji ludności, zapewnienie jej niezbędnych, po taniej cenie, artykułów spożywczych uważamy za jeden z pierwszych naszych obowiązków. W tępieniu zbrodniczej spekulacji i ukrywania zapasów i ułatwianiu dostarczania żywności oprzemy się na organizacjach samorządowych i społecznych.

Na Sejm Ustawodawczy wniesiemy projekty następujących reform społecznych:

a) przymusowe wywłaszczenie i zniesienie wielkiej i średniej własności ziemskiej i oddanie jej w ręce ludu pracującego pod kontrolą państwową;

b) upaństwowienie kopalń, salin, przemysłu naftowego i dróg komunikacyjnych, oraz innych działów przemysłu, gdzie się to da odrazu uczynić;

c) udział robotników w administracji tych zakładów przemysłowych, które nie zostaną odrazu upaństwowione;

d) prawa o ochronie pracy, ubezpieczeniu od bezrobocia, chorób i starości;

e) konfiskaty kapitałów powstałych w czasie wojny ze zbrodniczej spekulacji artykułami pierwszej potrzeby i dostawami wojskowymi;

f) wprowadzenia powszechnego obowiązku i bezpłatnego świeckiego nauczania szkolnego.

Polaków zamieszkałych na ziemiach byłego Księstwa Litewskiego wzywamy, aby w braterskiej zgodzie z narodami litewskim i białoruskim dążyli do odbudowania Państwa Litewskiego w dawnych jego historycznych granicach, Polaków zaś we wschodniej Galicji i na Ukrainie do pokojowego załatwienia kwestii spornych z narodem ukraińskim, aż do ostatecznego ich uregulowania przez miarodajne czynniki obu narodów.

Ludu Polski! Te reformy polityczne i społeczne, które pragniemy w życie wcielić, są najniezbędniejsze.

Bez urzeczywistnienia ich Polska nigdy nie dźwignie się z dzisiejszej nędzy, bezwładu i upokorzenia. Urzeczywistnieniu tych reform na obszarze całej Polski stoi na przeszkodzie to, że część jej jeszcze znajduje się w posiadaniu rabujących ją i niszczących wojsk niemieckich. Dlatego też nie mamy w swym składzie przedstawicieli ludu z Poznańskiego, dlatego też chwilowo nie urzędujemy w Warszawie — stolicy Polski. Wierzymy, iż lud niemiecki, który z takim trudem dochodzi u siebie w domu do władzy, rozkaże swym wojskom bezzwłocznie opuścić wszystkie ziemie polskie, odda nam naszych najlepszych obywateli z Piłsudskim na czele, jak również jeńców wojennych i robotników więzionych dotychczas w Niemczech.

Ale gdyby wojska niemieckie nie ustąpiły dobrowolnie z całej ziemi polskiej, to wzywiemy cię, Ludu Polski, abyś z bronią w ręku szedł ją uwalniać od niemieckiego najazdu, jednoczyć w całość państwową. Dlatego też organizowanie regularnej armii ludowej uważamy za jedno z najważniejszych naszych zadań. Wierzymy, że młodzież wiejska i robotnicza z radością stanie w szeregach armii polskiej, z ludu wyszłej, politycznych i społecznych praw ludu pracującego broniącej, Rządowi Ludowemu wiernie i całkowicie oddanej, jedynie jego rozkazom podległej. Tworzenie tej armii wobec nieobecności Józefa Piłsudskiego, powierzamy jego zastępcy pułkownikowi I Brygady b. Legionów Polskich Edwardowi Rydzowi-Śmigłemu.

Ludu Polski! Wybiła godzina Twego czynu. Weź wielkie dzieło wyzwolenia Twej ziemi, przesiąkniętej potem i krwią Twych ojców, praojców w swe spracowane, mocne dłonie i przekaż następnym pokoleniom Wielką i Wolną, Zjednoczoną Ojczyznę. Stań jak jeden mąż do czynu, nie poskąp wielkiemu dziełu wyzwolenia Polski i pracującego w niej człowieka ani mienia, ani ofiar, ani życia.

Was, bratnie narody litewski, białoruski, ukraiński, czeski i słowacki, wzywamy do zgodnego z nami współżycia i wzajemnego wspierania się w wielkim dziele tworzenia związku wolnych i równych narodów.

TYMCZASOWY RZĄD LUDOWY REPUBLIKI POLSKIEJ:

Tomasz Arciszewski, Ignacy Daszyński, Medard Downarowicz, Gabriel Dubiel, Marian Malinowski, Jędrzej Moraczewski, Tomasz Nocznicki, Juliusz Poniatowski, Edward Rydz-Śmigły, Wacław Sieroszewski, Błażej Stolarski, Stanisław Thugutt, Wincenty Witos, Bronisław Ziemięcki.

Lublin — Kraków, dn. 7 listopada 1918 r.

(C. d. n.)

na czele, bardzo życzliwie do podjętej akcji ratowniczej odnosi się JE. ks. biskup dr Lisowski i duchowieństwo diecezji, członkowie Rady Kasy, katolicy i żydzi, którzy okazali duże, prawdziwie obywatelskie zrozumienie swej misji, ofiarując nawet gwarancję swym majątkiem dla pozyskania nowych kapitałów dla Kasy.

Ponieważ okazało się, że mimo chwilowych trudności najpewniejsza jest jednak lokata w K. K. O., znaleźli się nowi wkładkowicze, którzy z zaufaniem niosą swój grosz do Kasy — i na tle tych wszystkich objawów solidarnego i zgodnego wysiłku obywateli celem jej ratowania mamy do zanotowania fakt, który domaga się wprost bezwzględnego napiętnowania. Prawdziwy wybryk sobkostwa i żądzy zysku nawet na nieszczęściu wspólnej naszej instytucji.

Bohaterem tej smutnej sławy jest adw. *dr Schorstein*. Kiedy Kasa ratuje się wszystkimi siłami, pan ten rzuca jej ciężką kłodę pod nogi. Skarży ją o 100.000 zł kapitałów własnych i swej rodziny. Czyż pan mecenas nie odczuwa, jaki przykry dyssonans wprowadza w ten harmonijny wysiłek wszystkich ludzi dobrej woli, by tak ważną dla Tarnowa placówkę finansową przywrócić do dawnej świetności?!

Suma powyższa napewno będzie wypłacona, — **chodzi więc o owe sławne koszty adwokackie.**

Ale czy w obecnej sytuacji godzi się uświadomionemu co do swych obowiązków społecznych obywatelowi „lecieć" na taki zarobek?

Jakżeż to paraliżuje zgodne współżycie dwóch wyznań w naszym mieście! — Jedni skutkiem klęski ponoszą ofiary, drudzy na niej żerują!

Oczekujemy rychłej wiadomości, że ten zgrzyt w ogólnym akordzie został uchylony. Zwłaszcza, że i kulisy sprawy są brzydkie, bo kasa szła na ugodę i dawała warunki, które dla innych adwokatów i to mniej zamożnych, były całkiem wystarczające, a tylko p. S. był nieubłagany.

Pomoc zimowa

W związku ze zbliżającymi się Świętami Wielkiej Nocy wszyscy przesyłamy sobie wzajemne życzenia „Wesołego Alleluja". Idąc po myśli apelu Naczelnego Komitetu Pomocy Zimowej nie zapominajmy i przy tej sposobności o pomocy dla Bezrobotnych. Wytworzył się u nas zwyczaj, że zamiast życzeń ofiarujemy pewną kwotę na cele społeczne. Połączmy i w tym roku piękne z pożytecznym i postarajmy się zasilić kasę Pow. Komitetu, ale w inny sposób. A nadarzy się sposobność. Mianowicie Sekcja Zbiórek Pow. Komitetu **wydała 10.000 kartek świątecznych po 10 gr za sztukę**, które można będzie nabyć w najbliższym czasie. Kartki bowiem zestaną przydzielone różnym organizacjom tarnowskim oraz instytucjom państwowym i prywatnym do rozsprzedaży, a cały dochód przejdzie do kasy Pow. Komitetu Pomocy Zimowej. A więc nadchodzące święta zbliżają się w Tarnowie pod hasłem **„Wszyscy przesyłamy sobie wzajemnie życzenia na kartkach wydanych przez sekcję zbiórek"** Pow. Komit. Pomocy Zimowej. Jeżeli bowiem wszyscy zakupimy za drobną kwotę 10 gr. kartkę do kasy Komitetu wpłynie lekko 1000 zł. Stanijmy więc do apelu.

Dowiadujemy się ostatnio, że lekarze tarnowscy pospieszyli ofiarnie do współpracy z Pow. Kom. Pom. Zimow. Do dnia 4 marca 1937 mamy zanotowane 440 bezpłatnych porad lekarskich, udzielonych przez tarnowskich lekarzy nieraz w bardzo ciężkich warunkach. Nazwisk lekarzy nie możemy podawać ze względów zasadniczych, ale społeczeństwo tarnowskie orjentuje się doskonale, kto w tej pracy lekarzy przewodzi.

Na bardzo obywatelskim stanowisku stanęli także aptekarze tarnowscy. Oświadczyli bowiem Pow. Kom. gotowość dostarczania lekarstw dla Bezrobotnych po własnych kosztach. Oczywiście większość lekarstw dostarcza Ubezpieczalnia Społeczna, która zorganizowała specjalne dyżury dla Bezrobotnych.

Sekcja Propag.

Dr M. Orłowicz

Z dawnego Tarnowa

Szkice zabytków kultury (C. d.)

Odbiciem tego nowego stylu w sztuce kościelnej jest w katedrze tarnowskiej pomnik sarkofag ks. Ostrogskich, ufundowany przez wspomnianego ks. Janusza Ostrogskiego w roku 1612, (ukończony w 1620 r.)

Jest rzeczą ciekawą, iż pomnik wykonał artysta Jan Pfister z Wrocławia jeszcze za życia fundatora ks. Janusza Ostrogskiego, a zatem w swej koncepcji niczem nie mógł przypominać (chociażby ze względów zasadniczych) innych tego rodzaju dzieł w kollegiacie tarnowskiej. Fundator żył a jednocześnie koncepcja pomnika basaltowego musiała być gotową i zrealizowaną.

Artysta wyszedł tutaj z słusznego założenia, że postać fundatora oraz jego pierwszej żony Zuzanny z Seredów może być przedstawianą jedynie jako osoba żywa, zwrócona myślą ku Bogu. Stąd to pomnik w swej głównej części przedstawia fundatora i jego żonę w postawie klęczącej, pogrążonych w głębokiej modlitwie przed figurą Ukrzyżowanego.

Trzeba przyznać, iż partia pomnika wraz z umieszczonymi pod sarkofagiem allegoriami nauki i prostoty jest arcydziełem sztuki rzeźbiarskiej.

Artysta chcąc poprzestać na tym ślicznym fragmencie nagrobka, nie oddałby jednak ducha baroku, t. j. grozy śmierci i myśli fundatora o życiu pozagrobowym. Dlatego właśnie idea dzieła tkwi raczej w drugorzędnych częściach pomnika. Nieomieszkał też artysta umieścić pewnych symbolów życia j. np. zakutych w zbroji i gotowych do boju na koniach rycerzy, wojennych trofeów, jak bębnów, trąb, dział i chorągwi. Z drugiej strony dla kontrastu i porównania z grozą śmierci życia człowieka, widzimy cały szereg figur biblijnych i allegorycznych, jak np. kościotrupa z kosą i klepsydrę na skrzydłach nietoperza. Nie brak tutaj i czaszek, gdzie między oczodołami wiją się węże.

Wszystkie te akcesoria mające symbolizować życie i śmierć są dowodem gorączkowego szukania naszych form, w które miała być wciśnięta narzucona treść przez fundatora, oraz myśli o życiu pozagrobowym.

Naogół widzimy tutaj u artysty rozprószenie głównej, zasadniczej myśli na rzecz szczegółów wypełniających każde niemal wolne miejsce na pomniku. Widać tu że twórca nagrobka wprost się martwił o to, aby wywołać należyte wrażenie wielkości, wspaniałości i podziw patrzących.

Jak pisze ks. Fr. Leśniak „Wrażenie pomnika podnosiły mnogie złocenia herbów, napisów, i rozasów pod łukiem umieszczonych, a nadto olejne malowanie ściany, tło krucyfiksu stanowiącej; pozostałe jednak ślady nie dawały dostatecznej podstawy do odtworzenia pierwotnego malowania". Zatem pomnik ks. Ostrogskich nieposiada wyglądu w swym pierwotnym ujęciu, jednak mimo wszystko „jest sennym dokumentem swego czasu", oraz monumentalnym dziełem sztuki, godnym ks. Janusza.

Kiedy się mówi o sztuce barokowej, należy przytem nieco wspomnieć o okolicznościach które towarzyszyły wyborom artysty i wpływach zagranicznych na jego pracę.

Snując rozważania na temat baroka, przychodzi nam na myśl cudowna kaplica barokowa, Boimów we Lwowie. Otóż jak pisze dr Walicki „W rozumieniu jej podłoża liczyć się należy z dość silnym wpływem i działalnością artystów niemieckich. Znamienne pod tym względem jest np. postać Jana Pfistera z Wrocławia (1573-1640); do jego najwybitniejszych dzieł zaliczyć należy nagrobek Ostrogskich w katedrze tarnowskiej oraz dekoracje wnętrza i nagrobki w kaplicy Kampianów przy katedrze lwowskiej. Wyrastająca na podłożu późnego renesansu i baroku niemieckiego (szkoła saska) przeniknęła wpływami niderlandzkimi, a jednocześnie dająca pewien oddźwięk monumentalnego baroku włoskiego, sztuka Pfistera znajdowała nader przychylne przyjęcie w naszym społeczeństwie". (c. d. n.)

Mój kącik

„Gdzie odniósł kolosalnych sukcesów" — oto zdanie, wycięte z afisza, reklamującego Chór Dana! Nie wiem, czy artyści tej miary, co Dan, Fogg i Wysocki, nie znają pisowni polskiej. A możeby tak p. Seiden zechciał „zaplastrować" to kalectwo języka polskiego?

* * *

„Do Policji" — i strzałka na tablicy obok firmy W. Bracha. Strzałka wskazuje w stronę ul. Wałowej. Czas najwyższy zdjąć tablicę, która wprowadza ludzi w błąd i ośmiesza pewne czynniki!

W sprawie pomocy zimowej dla bezrobotnych

Zwracamy się do tych PT. Obywateli, którzy nie uiścili jeszcze wyznaczonych im świadczeń na Pomoc Zimową dla Bezrobotnych, by to rychło, choć częściowo, uczynili, w przeciwnym razie nazwiska opieszałych ogłosimy na murach miasta.

Pow. Komitet Zimowej Pomocy dla Bezrobotnych w Tarnowie

Trzeci rok budżetowy
nowego samorządu gminnego w pow. tarnowskim

W pierwszych dwuch latach po wprowadzeniu gmin zbiorowych położono główny nacisk na zapewnienie 10 gminom wiejskim powiatu, należytej i sprawnej organizacji, starano się o skrzepnięcie wewnętrznej struktury gmin i dobór wytrwałych i uspołecznionych pracowników samorządowych.

Po tej linii zamierzeń szły wysiłki organów samorządowych i praca kierowników gmin, a budżety w r. 1935/36 i 1936/37 cechowała najdalej idąca oszczędność administracji będąca koniecznym następstwem skromnych możliwości finansowych i braku podstaw prawnych do powiększenia źródeł dochodowych.

Za cały okres istnienia gmin zmiany personalne za wyjątkiem jednego wypadku nie wywarły żadnych wstrząśnień dla nowego ustroju. Zasadzały się te zmiany na zawieszeniu 1 wójta w urzędowaniu, przyjęciu rezygnacji 2 wójtów, czterokrotnej zmianie na stanowiskach sekretarzy, na złożeniu 4 sołtysów z urzędu i zezwoleniu 6 sołtysom i 1 podsołtysowi na złożeniu mandatu.

W r. 1935/36 na kwotę zł 185.762.— preliminarzy budżetowych wykonały gminy swoje budżety zwyczajne w sumie 173.563. — zł, nadzwyczajne zrealizowały w wydatkach na kwotę 38.896. — zł a w dochodach 51.254 zł. Wydatki administracyjne osobowe wyniosły 34.50 % rzeczowe 15.8 %, na dodatki mieszkaniowe dla nauczycieli zużyto 10 %, przeto na pozostałe działy fakultatywnych wydatków przypadło 49.70 % ogólnej sumy budżetów zwyczajnych w czym wydatki rzeczowe na szkolnictwo wyniosły 22 %.

Udział gromad w gospodarce finansowej gmin zasadzał się na pokrywaniu przez gromady części wydatków rzeczowych szkolnych, preliminowanych w kwocie 123 — zł a zrealizowanych w sumie 1.552.— zł

Budżety gmin w r. 1936/7 wynoszą sumę 193.895.— zł a wykonanie na dzień 1. marca b. r. dochodzi do 85 % sum preliminowanych.

Majątek gmin po wprowadzeniu zadłużenia przejętego po byłych gminach jednostkowych wyrażającego się kwotą 58.936.— zł wykazuje w 3 gminach a to w Mościcach, Klikowej, Wierzchosławicach, nadwyżkę stanu czynnego 12.141·— zł, gminach Ciężkowicach, Gromniku, Gumniskach, Lisiej Górze, Pleśnej, Ryglicach i Tuchowie przewyżkę stanu biernego nad czynnym w kwocie 61.950·— zł.

W r. 1935/36 nadwyżki budżetowe wykazały 4 gminy powiatu w sumie 10.541 — zł, niedobory budżetowe z tytułu zaległych dodatków mieszkaniowych dla nauczycieli 6 gmin w kwocie 10.541— zł

Powyższe przedstawienie nie przemawia na pozór na korzyść konjunkturalnej struktury gmin i pokrywania koniecznych potrzeb inwestycyjnych, które na naszej wsi chociażby na jednym odcinku budownictwa szkolnego są olbrzymie i przekraczające zdolności finansowe gmin.

Jednak za tym, że dorobek gospodarczy gmin jest poważny, mimo że nie szedł w parze ze zwrostem obciążenia podatkowego ludności a w systemie finansowym stosowano stawki podatkowe z czasów byłych gmin, przemawia następujące zestawienie z okresu czasu od 1. 4. 1935 do dnia dzisiejszego:

Wydatki na urządzenie biur, sprawienia maszyn do pisania i jednej kasy ogniotrwałej pokryto z budżetów administracji w kwocie 9.220 zł. Ukończono budowę szkoły w Mościcach.

Budowę nowych szkół prowadzi się: w Tuchowie, w Woli Rzędzińskiej, Skrzyszowie Sredzynach, Lichwinie, Jodłówce Tuchowskiej, Błoniu, Brzozowej, Zaczarniu, Dąbrówce Szczepanowskiej i Ostruszy.

Sposób z finansowania tych robót następujący:

Pożyczki uzyskane Stow. Pop. Bud. Szkół	59.500·— zł	
Pożyczki z B. G. K.	50.000·— „	109.500 — zł
Pokrycie z budżetu zwycz. adm. wynosi w Mościcach .	[illegible] „	
W Tuchowie w gotówce . .	[illegible] „	
W Tuchowie w materiale . .	[illegible] „	
W innych gminach powiatu z funduszów budżetowych	[illegible] „	37.038.42 „

Ze sprzedaży majątku gminnego w mieście Tuchowie	17.452·75 „
Z gromad składki dobrowolnej w gotówce	10.304·92 „
Z gromad w materiale budowlanym . . .	150.— „
Z dotacji od księży dla szkoły w Rychwałdzie	350 — „
W materiale z fund. powodziowego i akcji pomocy dla biednych	[illegible] — „
Na remont z budynków szkolnych wydano z budżetów administr. łącznie z wydatkiem z ub. r. 4.680 —	6.310.— „
Na różne roboty inwestycyjne łącznie z niwelacją rynku w Ryglicach użyto z funduszu powodziowego i akcji pomocy . . .	1.495.45 „
Dotacja gmin na budowę 5 remiz z budż. adm.	1.850.— „
Dotacja gromad na budowę 5 remiz z budz adm.	1.550 — „
Na remont budynków gromadzkich, budowę chodników i przepustów w Ciężkowicach wydano w roku ub. z budżetu administracyjnego	1.435·— „
Na prace inwestycyjne, a to budowę 2 domów ludwych murowanych w Ostrowie i Komorowie, za kupno promów i uporządkowanie pastwisk wydano z budżetów gromadzkich	1.850·— „
Na zakupno materiału do budowy mostów, przepustów wydano z budż. adm. gmin. .	1.612·— „
Na ułożenie krawężnika w Gumniskach wydała gmina z budż. adm.	850·— „
Na remont budynków miejskich w Tuchowie poprawę studni, urządzenie chodników, wydano z budż. adm.	4.109 41 „
Na uruchomienie cegielni i kupno maszyn w mieście Tuchowie wydano z budż. adm.	7.100 — „
Razem wydatki inwestycyjne gmin i gromad wyniosły	203 665 95 zł

Świadczenie w naturze na budowę szkół, remont budynków szkolnych i inne prace inwestycyjne z wyłączeniem prac drogowych obliczam na 500 dniówek ciągłych i 4980 dni pieszych co w przeliczeniu przyjmując dniówkę ciągłą przeciętnie 5 zł i pieszo 1 zł wynosi 7.480 zł.

W trosce o wzrost dorobku gospodarczego gmin, zapewnienia normalnej obsługi, zadłużenia i pokrywania normalnych potrzeb samorządu uchwaliły organa stanowiące gmin na przyszły rok budżetowy, pobór dodatku do podatku gruntowego w normie maksymalnej, a niektóre gminy podniosły stawkę podatku wyrównawczego wyrażając tym samym uznanie dla pracy organów zarządzających.

Budżety zwyczajne gmin w r. 1937/38 kształtują się w wydatkach w sumie 233 239 zł w dochodach w kwocie 245.708 zł, a budżety nadzwyczajne preliminowano w zł 13.649 zł, w wydatkach i zł 1.200 w dochodach.

Procentowy stosunek wydatków do poszczególnych działów budżetów jest następujący: na wydatki administracyjne osobowe przypada 28% wydatki rzeczowe 6·2%, wydatki rzeczowe szkolne 21·7%. dodatki mieszkaniowe dla nauczycieli 10%, fundusz budowy szkół 7·9%, spłatę zobowiązań 10·5%, drogi i mosty 5·6%, zdrowie publiczne 2·4%, opiekę społeczną 1·5%, rolnictwo 1·4%, bezpieczeństwo publiczne 2·4%, inne działy budżetu 2·4%.

Samorząd gminny w czasie 2-letniego istnienie dostosował aparat administracyjny do mało sprzyjających warunków ekonomicznych i szczupłych dochodów, dlatego bardzo dodatnim objawem jest spadek wydatków administracyjnych w 3-cim roku istnienia gmin.

Budżety gmin na rok przyszły stanowią dalszy dodatni etap w kierunku regulowania całokształtu życia zbiorowego i działalności gospodarczej, a pracę gmin racjonalizuje gotowość ludności do ponoszenia ciężarów i pozytywne nastawienie do akcji społecznej.

Mgr. M. Miszewski

Konferencja oświatowa w Wojniczu.

W dniu 26 lutego br. odbyła się w Wojniczu pod przewodnictwem instruktora O. P. p. Stanisława Wodzińskiego konferencja poświęcona zagadnieniom oświaty pozaszkolnej, w obecności p. p. Naczelnika Kołakowskiego, instruktora Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego Mikuty Mariana oraz p. inspektora Steranki przy współudziale nauczycielstwa szkół powszechnych i szkoły rolniczej, p. wójta i pp. sołtysów.

Dowiedzieliśmy się z dyskusji i ze sprawozdań, że praca oświatowa pozaszkolna koncetruje się w Kołach b. Wychowanków, zespołach teatralnych, na kursach wieczornych i niedzielnym Uniwersytecie Ludowym. Tempo pracy ożywione, łaknienie oświaty i zapał widoczny na wszystkich placówkach. Jak wszędzie, nie wystarczają środki materialne. Nauczycielstwo walczy z brakiem funduszów na wydatki rzeczowe i pomoce naukowe.

Gmina Wojnicz dała piękny przykład i mimo trudności finansowych w budżecie gminnym na rok 1935/36 widnieje suma 200 zł na O. P. Pragnąc skoordynować prace O. P. na terenie gminy powołano do życia gminną Komisję Oświatową oraz postanowiono jeszcze w bieżącym roku szkolnym urządzić dzień oświaty i kultury wsi.

Wśród ożywionej dyskusji padł niezmiernie charakterystyczny głos. Pan Król Franciszek (małorolny), przewodniczący Rady Szkolnej w Łoponiu domagał się wstawienia większych sum do budżetów gminnych na cele oświaty pozaszkolnej. P. Król twierdził, że w obecnej sytuacji, nauczyciel prócz bezinteresownej pracy musi dołożyć z własnych funduszów na wydatki rzeczowe, przejazdy i t. p.

Zakończył p. Król tymi słowami: „za pracę jaką nauczyciel wykonywa na wsi, zasługuje na uwielbienie". Niechaj te słowa dotrą do wszystkich, którzy dotychczas niedoceniają pracy oświatowo-kulturalnej nauczyciela, którzy świadomie lub nieświadomie podważają jego znaczenie i powagę w społeczeństwie, niechaj dotrą i do Was — Koledzy, dla których te proste i szczere słowa są jedyną podzięką za trudy i ofiary.

(—) St. Ropelewski

Z pośród chrześcijańskich placówek na specjalne wyróżnienie zasługuje salon kapeluszy damskich. prowadzony przez p. Janinę Kotrównę w Tarnowie, w Pasażu Tertila, na miejscu Postronga.

Właścicielka, to utalentowana modystka, która pod odbyciu praktyki zagranicą i prowadzeniu pierwszorzędnych salonów w Warszawie i Gdyni, zdobyła sobie sławę i rozgłos jednej z najlepszych i najsolidniejszych mistrzyń.

Z przyjemnością witamy tak pożądaną placówkę, gdzie nawet najwytworniejsze panie przez należytą obsługę osiągną młodzieńczą świeżość, urok i wdzięk.

Wyrażamy p. J. Kotrównie pełne uznanie, życząc jej: „Szczęść Boże!"

Kronika Tarnowa

W piątą rocznicę zgonu ks. biskupa Bandurskiego Władysława, kapelana oboźnego Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, zostało odprawione w piątek 12 bm., żałobne nabożeństwo, w kościele katedralnym. Mszę św. odprawił ks. dr Bochenek, kazanie wygłosił ks. dr Bulanda. Udział wzięli przedstawiciele władz, urzędów, Związki ze sztandarami i liczna publiczność.

Imieniny P. Marszałka Śmigłego-Rydza w Tarnowie. Z inicjatywy Prezyd. Dra Brodzińskiego odbyło się w sali Rady Miejskiej, w sobotę 6 bm. posiedzenie Komitetu Obywatelskiego, celem omówienia programu imienin P. Marszałka Śmigłego-Rydza w Tarnowie. Na posiedzenie przybyli przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, duchowieństwa, wojskowości, kombatantów oraz instytucyj i organizacyj tarnowskich. Zagaił obrady P. Prez. Dr Brodziński, przedstawiając w zarysie program uroczystości ku uczczeniu imienin P. Marszałka, poczym zaproponował skład Komitetu wykonawczego z p. prof. Godowskim na czele, któremu też oddał dalsze przewodnictwo zebrania. Omówiono następnie szczegóły obchodu w dniu 18 marca, uzupełniono skład Komitetu, wybrano Komitet honorowy i poruczono wykonanie programu Komitetowi Wykonawczemu. Odezwa i program ogłoszone będą wkrótce afiszami.

Turniej szachowy członków Stowarzyszenia Pracowników Gminy Miasta Tarnowa. Stow

Prac. Gm. M. T. we własnym lokalu za Katedrą dzięki poparciu Prezesa Stow. p. Mgr. T. Kołodzieja Wicepr. miasta i Wydziału Stow. zorganizowało dla swych członków turniej szachowy, który zakończył się w dn. 11 marca 1937. W turnieju tej szlachetnej gry wzięło udział 18 zawodników. Zwycięzcy zostali obdarowani przez p. Prezesa Stow. Mgra T. Kołodzieja szeregiem cennych nagród-upominków, które stały się miłą pamiątką dla uczestników turnieju. Stronę organizacyjną turnieju szachowego przeprowadził sprawnie p. Chęciński Piotr, członek stow. Jak widzimy Stow. Prac. Gm. T. wykazuje w każdym kierunku pożyteczną działalność organizacyjną.

Z pracy P. W. i W. F. na terenie Tarnowa. W dniu 5 bm. odbyły się ćwiczenia polowe wojska, w którym wzięły udział oddziały Związku Strzeleckiego, Związku Rezerwistów i hufiec szkolny z Tarnowa i Wojnicza.

W czasie ćwiczeń wykazały oddziały wysoki poziom wyszkolenia oraz dużą ambicję pracy, niezwykle poważny wysiłek marszowy ponad 40 klm został pokonany, w dobrej formie.

Na specjalne wyróżnienie zasługuje hufiec Państwowej Szkoły ogrodniczej w Tarnowie, wykazując wysoką dyscyplinę, poza tym dobrze się spisał oddział Z. S. Mościce i Wojnicz.

Oddziały wystąpiły pod D-wem swoich Komendantów, całością dowodził ppor. rez. Nędzowski Władysław, pow. komendant P. W. Tarnów.

Walne Zebranie Związku Legionistów. W niedzielę dnia 7 bm. odbyło się doroczne Walne Zebranie Związku Legionistów Oddział w Tarnowie. Zebraniu przewodniczył delegat z Krakowa wiceprezes Zarządu Okręgowego Z. Strojek. Jako goście zjawili się pp. oficerowie 16 pp. z d-cą Garnizonu p. pułk. dypl. Leukos-Kowalskim. Po oddaniu hołdu zmarłym Kolegom — Prezes Oddziału dr Mieczysław Brodziński w krótkich słowach scharakteryzował działalności Zarządu za rok 1936, podkreślając konieczność konsolidacji i współpracy i obowiązek Zjednoczenia Narodowego. Po sprawozdaniu z poszczególnych działów pracy przystąpiono do wyborów. Przez aklamację wybrano nowy Zarząd Oddziału z Prezydentem miasta dr Mieczysławem Brodzińskim na czele. Do zarządu weszli: Inż. Kruszyna Franciszek, Syrek, Witek Eugeniusz, Patroński Edmund, Ungar Antoni, Srebro Tadeusz, Durachta Adolf i Krzanowski Karol.

Po wyborze deletów na Zjazd Okręgowy w osobach Syrka i Witka uchwalono rezolucję z przystąpieniem współpracy w partii politycznej pułk. Adama Koca.

Okrzykami na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Polski Edwarda Śmigłego-Rydza i odśpiewaniem pierwszej Brygady zakończono obrady.

Z tarnowskiego Towarzystwa miłośników fotografii. Na Walnym Zebraniu odbytym dnia I. III. br. w lokalu własnym Kaczkowskiego 4., wybrano nowy Zarząd, którego prezydium stanowią: rejent Walery Reiss prezes, Władysław Piątek wiceprezes, Janina Lenczewska sekretarka.

Ustępującemu z prezesury z powodu choroby dr Carewiczowi, uchwalono wyrazić podziękowanie za dotychczasową działalność, oraz mianować go członkiem honorowym Towarzystwa.

Dyrektywy dla nowego Zarządu na rok przyszły to stworzenie własnego laboratorium fotograficznego w granicach Towarzystwa, które umożliwiłoby członkom ćwiczenia pod fachowym kierownictwem w negatywach i pozytywach, w dalszym ciągu kursy fotograficzne, wycieczki instruktorskie oraz wystawę prac członków i zaproszonych gości.

Wszystkie usiłowania Towarzystwa miłośników fotografii zdążają do szerzenia wśród najliczniejszego grona tego arcymiłego sportu, który wkracza dziś w granice niezbędnej umiejętności, towarzyszącej człowiekowi na każdym kroku: w domu, na spacerze, dalszej wycieczce, w kraju i zagranicą, zebraniu towarzyskiem, obchodom pamiątkowym itp. a która to umiejętność, aby dała prawdziwą satysfakcję, pod kierunkiem doświadczonych a życzliwie i bezinteresownie odstępujących ludzi, na terenie organizacji.

Zwyczajne Walne Zebranie Związku Strzeleckiego Oddział w Tarnowie odbyło się w dniu 27 lutego 1937 w Domu Strzelca przy ul. Wigury 8 przy licznym udziale członków czynnych i współdziałających Oddziału Z. S.

Zebranie zaszczycili swą obecnością: ppłk. Kwapniewski, jako reprezentat Garnizonu, Kapitan W. P. w st. sp. Konopka imieniem Zarządu Miejskiego w Tarnowie, Ob. Rejent Sadowski imieniem Koła Przyjaciół Powiatu Z. S. w Tarnowie, Ob. Wiceprezes Powiatu Z. S. Insp. Tomaszkiewicz, Ob. Komendant Powiatu Z. S. Nowak — i Obywatel Rejent Ryblewski, były Prezes Zarządu Powiatu Z. S. w Tarnowie.

Przewodniczącym wybrano Ob. Insp. Tomaszkiewicza.

Walne Zebranie uczciło pamięć śp. Romana Piękosza zasłużonego skarbnika Zarządu O. Z. S. w Tarnowie zmarłego w roku sprawozdawczym.

Po udzieleniu absolutorium ustępującemu Zarządowi wybrano nowy Zarząd w następującym składzie: Maria Brodzińska żona Prezydenta miasta Tarnowa, Majorowa Bekowa Zofia Iedigaroff, Mgr. Ignacy Jakubiec asesor notarialny Tarnowie, Oskar Oświęcimski urzędnik sądowy w Tarnowie, Franciszek Róg profesor gimnazjalny w Tarnowie, Władysław Kachnikiewicz urzędnik skarbowy w Tarnowie.

Po wyborach Przewodniczący Insp. Tomaszkiewicz i Ob. Komendant Powiatu Z. S. Nowak w podniosłym przemówieniu apelują o dalszą intensywną pracę dla dobra Związku Strzeleckiego — w szczególności o kształcenie cnót obywatelskich zgodnie z deklaracją ideową Płk. Koca.

Walne Zebranie Tow. Gimnast. „Sokół" I. w Tarnowie, odbyło się w dniu 7 marca br. pod przewodnictwem Prezesa dha Langa. — Po odczytaniu protokołów, sprawozdań poszczególnych sekcji i skarbnika — przystąpiono do uzupełniających wyborów.

Obecny skład Zarządu jest nast.: Prezes Lang Br., Viceprezes Manaczyński J. Sekretarz Jeleń T., Skarbnik Mróz Wł., Członkowie: Czajkowski Br. Chęciński P., Fichtel J., Frączkiewicz L. Mgr. Kołodziej T., dr Krukar T., Kwiecień J., dr Lubieniecki T., dr Michalski R., Szpara J., Wójcicki A., Wierzbanowski R., Ziomek P. — Zaznaczyć z uznaniem należy rozwój poszczególnych sekcji jak i stosunkowo duży przyrost nowych członków do Towarzystwa.

Wzmożona działalność propagandowa L.M.K. w Tarnowie wypowiedziała się zwołanem przez Sekcję prasowo-propagandową w dniu 4 marca zebraniem, na które na zaproszenie przewodniczącej p. Heleny Silbigerowej i przewodniczącego Oddziału dra Chodynieckiego zjawili się delegaci następujących urzędów i organizacji: Pow. Komendy Policji, Związku Emerytów, Związku Strzeleckiego, Harcerzy Kolejowych, Urzędu skarbowego, Stow. restauratorów, Zw. Pr. Ob. Kob., Stow. Właścicieli realności.

Uchwalono wygłosić dla najszerszych mas na terenie Tarnowa i peryferii szereg odczytów z przeźroczami z dziedziny spraw morskich i kolonialnych i ustalono: tematy, prelegentów, daty i miejsca wykładów i tak: w świetlicy Związku Strzeleckiego 13. III. o godz. 19-tej wygłosi p. Kawalerski referat p. t. Zagadnienia Kolonialne.

W świetlicy dla matek bezrobotnych na Pogwizdowie 21. III. o 16-tej p. Dyrlaga będzie mówił Koloniach jako źródle dobrobytu dla ludności.

W lokalu Związku emerytów przy ul. Krasińskiego 5. 13. III. odbędzie się odczyt p. dyr. Gawrona p. t. „Co to jest fundusz akcji kolonialnej i co nam daje".

W świetlicy Kom. Policji wygłoszony zostanie odczyt o Koloniach, jako źródle bogactwa państwowego.

W lokalu Kongregacji Kupieckiej wygłoszony zostanie 14. III. o godz. 11-tej dla członków Kongregacji i stow. restauratorów wykład p. t. polski handel zagraniczny, a Kolonie.

W świetlicy pocztowców wygłosi prof. Wachtel w niedzielę 14 go o 18-tej odczyt z przeźroczami p. t. „Wspomnienia z wycieczki na Fjordy."

W świetlicy K. P. W. p. Staszków będzie mówił o zagadnieniach kolonialnych w związku z poprawą bytu szerokich mas.

W Związku emerytów odbył się 6-go wieczorek, poświecony propagandzie zagadnień L. M. K. Odczyt wygłosił p. dyr. Gawron, deklamacje uczenice szkolne.

Od korespondentów

Z Dębicy donosi (S. K.):

Zebranie Stronnictwa Ludowego w Dębicy, Sędziszowie i Nagoszynie, w sprawie rabunkowej gospodarki leśnej. Z końcem ubiegłego miesiąca odbyły się trzy zebrania „Ludowców" na których przedewszystkiem uchwalono przez aklamację rezolucje w sprawie ratunku lasów, które są wyrębywane przez żydowską spółkę Friedmanów i w olbrzymiej ilości wywożone do Niemiec. Od 17-go lutego rozpoczęli chłopi solidarny strajk, oraz wstrzymali się od prac w lesie przy wyrębie i wywozie drzewa do stacji kolejowej.

Również komitet wykonawczy wysłał pismo do Województwa Krak. przez Starostwo Ropczyckie z kilkuset podpisami, prosząc o wydanie Spółce leśnej zakazu wywozu drzewa poza obręb gmin pow. ropczyckiego i mieleckiego, które są skazane na zaopatrywanie się w drzewo opałowe i budulcowe jedynie z tych lasów; zaznaczając władzom, że strajk będzie prowadzony tak długo dopóki nie zwycięży niszczycielskich i zachłannych niszczycieli majątku narodowego, jaką jest żydowska Spółka Friedmanów.

Wysłano również delegację do starostwa w Ropczycach z przedłożeniem powziętych uchwał. Uchwalenie cennika na drzewo budulcowe, opałowe i materiałowe przekazano Pow. Komisji Gospodarczej.

Pościg za sprawcami mordu w Dębicy (Kawęczyn). W poprzednim numerze donosiliśmy o popełnionym mordzie na Władysławie Celuchu, inwalidzie wojennym, który nie przestaje interesować ogółu, tymbardziej, że znany był ze wspierania biedaków ze skromnej renty. Jak śledztwo wykazuje sprawców było 4 ch którzy roztrzaskali mu głowę, następnie splądrowali mieszkanie poszukując książeczki oszczędnościowej, której jednak nie znaleźli. Pod zarzutem mordu aresztowany był brat denata, który został zwolniony za kaucją.

W wyniku dalszych dochodzeń policja aresztowała dwóch sprawców u których znaleziono skrwawioną siekierę oraz plamy krwi na ubraniu; za dwoma pozostałymi, którzy zbiegli, trwa pościg. Dla dobra toczącego się śledztwa nazwisk zbrodniarzy nie podajemy.

Nadesłane

Dowiadujemy się iż w dniach 16 marca bm. a w razie braku kompletu w dniach 17 i 18 bm. odbędą się posiedzenia Rady M. z nast. porządkiem dziennym. 1) Preliminarz budżetowy funduszu gminnego i przedsiębiorstw miejskich na rok 1937/38. 2) Wniosek Mgtu na zaciągnięcie pożyczki 200.000 zł na budowę kolektora i zatrudnienie bezrobotnych. 3) Wniosek Mgtu na zaciągnięcie pożyczki 12.000 zł na pomiary miasta. 4) Wniosek Mgtu o przyjęcie dotacji 50.000 zł z Funduszu Pracy na zatrudnienie bezrobotnych przy regulacji Wątoku. 5) Przyjęcie dotacji 40.000 zł z Funduszu Pracy na zatrudnienie bezrobotnych przy robotach drogowych.

Do uchwalenia spraw pod 1, 2, 4 i 5 potrzebna obecność $^{2}/_{3}$ części Rady M. Kluby większości liczą 28 członków, zatym do liczby 32, która jest $^{2}/_{3}$ częścią Rady potrzebna jest obecność conajmniej 4 członków Rady — z Klubu radnych socjalistycznych.

Od obecności na Radzie radnych socjalistycznych zależy więc, czy miasto uzyska fundusze na zatrudnienie bezrobotnych i w razie nieobecności, na nich spadnie odpowiedzialność za ewentualne nieuzyskanie tych funduszów i niemożność zatrudnienia bezrobotnych.

Opinia publiczna i bezrobotni czekają z ogromnym zainteresowaniem na przebieg i wynik tego posiedzenia Rady M.

ZE SPORTU

Tarnovia — Grzegórzecki 4:0 (1:0)

Bramki uzyskali dla Tarnovii Roik M 2, Lach i Gofron po 1. Sędziował b. dobrze p. Sławikowski z Krakowa. Widzów około 600.

Wielkiej przewagi nie udaje się dość płynnemu atakowi zdobyć bramki. Złą passę przerywa Lach, zdobywając w 35 min. pięknym strzałem w lewy róg pierwszego gola. Po pauzie goście opadają zupełnie z sił, dając sobie strzelić dalsze trzy bramki. Tarnovia ku zadowoleniu publiczności zdobywa pierwsze w tym roku cenne punkty. W najbliższą niedzielę Tarnovia wyjeżdża do Krakowa, gdzie rozegra zawody z Krowodrzą. Zdaje się, że będą już grali Krawczyk i Witek. Życzymy Tarnovii „przegrania".

Nowe książki

Ojcze i Matko! Jeżeli dziecko nie oddaje Wam należnej czci i szacunku, dajcie mu do przeczytania książkę „Promienna Droga" która nauczy go kochać Was i czcić tak, jak nakazuje czwarte przykazanie. Cena zł 1'50.

„Ślubujemy" Echa pielgrzymki akademickiej na Jasną Górę dn. 24. 5. 1936. Książka bardzo tania (50 gr) ale wielce pożyteczna i aktualna. Każdy polak powinien ją mieć w domu swoim, aby treść tej książki stale przenikała do polskich i katolickich serc.

„Ku uzdrowieniu Polski" — Ks. Fr. Nowakowski. Cena zł. 2'50 Szereg najważniejszych zagadnień na czasie. — Wymienione książki nabyć można **w Wydawnictwie Instytutu Różańcowego.** Toruń, Rybaki 59.

Obwieszczenie

Walne Zgromadzenie Towarzystwa Ogrodniczego w Tarnowie — odbędzie się we środę dnia 24 marca 1937 o godzinie 5 (17-tej) wieczorem w gmachu szkoły im. Brodzińskiego w Tarnowie, z braku przepisanego statutem kompletu członków odbędzie się to samo Walne Zgromadzenie tego samego dnia i w tym samym lokalu o godzinie 5'30 wieczorem bez względu na komplet.

Porządek dzienny:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2) Sprawozdanie administracyjne.
3) Wybór prezesa, wiceprezesa, 4 członków Zarządu i 2 zastępców na 2 lata.
4) Wybór komisji rewizyjnej i Sądu honorowego.

Na zakończenie rozdane zostaną kwiaty wazonowe obsypane wonnym kwieciem.

Zarząd Zw. b. Ochotników A. P. Oddział w Tarnowie, zawiadamia niniejszym, że dnia 21 marca br. o g. 10 a w razie braku kompletu o g. 10'30 bez względu na ilość członków, odbędzie się w sali posiedzeń Zarządu Miejskiego przy ul. Bernardyńskiej 24. I. p.

IV. Doroczne Walne Zebranie

na które zapraszamy obywatela.

Jednocześnie powiadamiamy, że porządek obrad jest następujący:

1) Otwarcie Walnego Zebrania
2) Wybór Prezydium Walnego Zebrania
3) Odczytanie Protokołu z ostatniego Waln. Zebr.
4) Sprawozdanie Władz Oddziału
5) Dyskusja nad sprawozdaniem z wnioskiem o udzielenie absolutorium Zarządowi
6) Wybór nowych władz organizacyjnych
7) Wnioski i interpelacje.

Za Zarząd:

Sekretarz: **Stefan Para** Prezes: **Stan. Wojciechowski**

Zarząd miejski w Tarnowie

Nr III. M. Z. A. 47/37. Tarnów, dn. 4. III. 1937

Przetarg na wywóz śmieci

Ogłoszenie przetargu

Zarząd miejski w Tarnowie ogłasza niniejszym przetarg na oddanie w przedsiębiorstwo wywozu śmieci z domów i placów publicznych na okres jednego roku.

Przetarg odbędzie się dnia 26 kwietnia 1937 r.

Oferty w kopertach zalakowanych, zaopatrzonych w imię i nazwisko oferenta należy oddawać do dnia 26 kwietnia 1937 r. godzina 12 w południe, w biurze Referatu Gospodarczego Zarządu Miejskiego przy ul. Wałowej 22 I. p. gdzie można również przeglądać warunki przetargowe.

Do oferty dołączyć należy wadium w wysokości 5 procent sumy ofertowej, bądź to w formie kwitu Kasy Miejskiej na złożone wadium w gotówce, bądź w formie książeczki oszczędnościowej K. K. O.

Zarząd miejski w Tarnowie zastrzega sobie wolny wybór oferenta bez względu na wysokość oferty, odrzucenia wszystkich ofert i rozpisanie ponownego przetargu względnie przeprowadzenie przetargu ustnego.

Prezydent miasta:

Dr Mieczysław Brodziński

Odwołanie. W związku z ogłoszeniem w „Głosie Ziemi Tarnowskiej", o zagubieniu dokumentów osobistych Isera Donnera, odwołuje się, ponieważ dokumenta zostały mu zwrócone.

II RS I 16 Dnia 6 marca 1937 wykreślono z rejestru Spółdzielni firmę Konsum Ludowo Robotniczy Spółdzielnia z ogr. odpow. w Tarnowie z powodu ukończenia likwidacji

Sąd Okręgowy w Tarnowie

Zgubiono legitymację „Pomocy Zimowej", na nazwisko: Maria Serwańska, pl. Sprawiedliwości 2. Tarnów.

Redaktor odpowiedzialny Józef Grzybek. — Wydawca: Komitet Wydawniczy. — Drukiem Zygmunta Jelenia w Tarnowie — pod zarządem Władysława Mroza